

Keuzedeel mbo

Melken

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0316

Penvoerder: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Gevalideerd door: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Op: 14-01-2016

1. Algemene informatie

D1: Melken
Studielast
240
Beroepsvereisten
Nee
Certificaten
Nee
Gekoppeld aan kwalificatie(s)
Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers
Toelichting
<p>Binnen de huidige kwalificatiestructuur is er geen specifieke uitstroom voor melkvee. Dit keuzedeel biedt de mogelijkheid om specifiek in te gaan op melken indien dit nog niet in het dossier aan bod is gekomen. Een keuzedeel melken geeft extra mogelijkheden op de arbeidsmarkt.</p> <p>Op grote bedrijven met meer dan 300 stuks vee (koeien of geiten), wordt vaak een melker ingezet. Daarnaast kunnen melkers werkzaam zijn bij de bedrijfsverzorgingsdienst.</p> <p>Relevantie van het keuzedeel</p> <p>Het melken van vee is een bedrijfsactiviteit die goed kan worden uitbesteed bij bijvoorbeeld ziekte of vakantie van de ondernemer. De agrarische bedrijfsverzorging levert vakbekwame arbeidskrachten met de juiste kwaliteiten en de juiste opleiding. Zij neemt mensen in dienst die op aangesloten bedrijven het melken overnemen. Het dagelijkse werk van deze mensen is melken. Hiervoor dienen zij aantoonbaar gekwalificeerd te zijn.</p> <p>Daarnaast is melken steeds meer een zelfstandige taak op melkveebedrijven als gevolg van schaalvergroting.</p> <p>Beschrijving van het keuzedeel</p> <p>Het keuzedeel gaat over de melkwinning. Het voorbereiden op het melken, het uitvoeren van geautomatiseerd melken, het controleren van kwaliteit en melkopslag, het nabehandelen en het reinigen van de ruimten en apparatuur.</p> <p>Branchevereisten</p> <p>Nee</p> <p>Aard van keuzedeel</p> <p>Verbredend</p>

2. Uitwerking

D1-K1: Melken

Complexiteit

Het werk van de beginnend beroepsbeoefenaar wordt gekenmerkt door regelmatig terugkerende handelingen waarbij hygiëne en werken met aandacht vereist blijft. Het werken met levende dieren vereist een continue alertheid, omdat het gedrag en de conditie van dieren niet alleen door verschillen in de soort bepaald worden, maar ook door verschillen tussen individuele dieren, door ziekte of door variërende externe omstandigheden. Het is de taak van de beginnend beroepsbeoefenaar om op afwijkende omstandigheden of gedragingen van de dieren op de juiste manier te reageren.

De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt over algemene basiskennis over en basisvaardigheden in het melken van melkvee, de verzorging van de dieren tijdens het melken en het zorgdragen voor het product; de melk.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende rol. Hij voert werkzaamheden veelal zelfstandig uit waarbij hij regelmatig rapporteert aan de leidinggevende/ondernemer en opvallende zaken meldt of hier tijdig ondersteuning bij vraagt. Hij volgt instructies op en is verantwoordelijk voor het eigen werk.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft basiskennis van melksamenstelling
- heeft basiskennis van de uier
- heeft basiskennis van melkqualiteit
- heeft basiskennis van melkwinning en melkwinningsapparatuur
- heeft basiskennis van reinigen en ontsmetten
- heeft basiskennis van bewaarcondities van melk

- kan de melkqualiteit visueel controleren
- kan handmatig en machinaal melken
- kan melkstal en apparatuur reinigen
- kan werken volgens eisen rondom arbeidsomstandigheden, veiligheid en milieu

D1-K1-W1: Bereidt melkwinning voor

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar bereidt de melkwinning voor. Hij verzamelt wanneer nodig het melkvee en sluit deze op in de wachtruimte. Hij zet zieke dieren en dieren met medicijngebruik apart. Hij maakt melkwinningsapparatuur en –materialen klaar voor gebruik, start de installatie en controleert de werking. Hij treft voorzorgsmaatregelen in het kader van (persoonlijke) hygiëne. Hij raadpleegt indien nodig de leidinggevende bij de voorbereidende taken.

Resultaat

De randvoorwaarden voor de melkwinning zijn in orde.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- raadpleegt tijdig leidinggevende of deskundigen bij gesignaleerde afwijkingen
- gaat ethisch verantwoord met de dieren om

D1-K1-W1: Bereidt melkwinning voor

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W2: Verzorgt melkwinning

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar voorziet de dieren van (kracht)voer, maakt het uier schoon en melkt de eerste stralen voor. Hij controleert de kwaliteit van de melk. Hij sluit het melkstel aan en bewaakt de melkwinning. Hij past zo nodig hulpapparatuur toe om onrustige dieren te kalmeren. Hij neemt het melkstel af, controleert de uier op uitgemolken zijn en melkt zo nodig met de hand na. Wanneer nodig behandelt hij de spenen na. Hij raadpleegt indien nodig de leidinggevende.

Resultaat

Optimale melkopbrengst en melkkwaliteit.
Het melkwinningsproces verloopt vlot, zonder onnodig tijdverlies.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- gaat ethisch verantwoord met de dieren om
- controleert continu of het melkwinningsproces adequaat verloopt
- gebruikt en bedient de melkwinningsapparatuur en –materialen op effectieve en bedreven wijze
- melkt het vee volgens de voor het bedrijf geldende procedures en voorschriften
- werkt adequaat en in een vlot tempo
- hanteert een goede werkhouding

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W3: Rondt melkproces af

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar controleert de melkopslag. Hij reinigt de melkwinningsapparatuur en zet deze klaar voor volgend gebruik. Hij maakt de melkstal schoon. Hij raadpleegt indien nodig de leidinggevende.

Resultaat

Schone melkwinningsapparatuur en –ruimten.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- reinigt de melkwinningsapparatuur en –ruimten conform regels
- signaleert tijdig mogelijke storingen en defecten

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen